ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความสามารถในการต้านเชื้อราของน้ำเลี้ยงเชื้อแบคทีเรีย Bacillus subtilis PP-10 เพื่อควบคุม Penicillium digitatum MSCMU 2114

ผู้เขียน

นางสาวกุลญาสลิล บุญทิวา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ อภิญญา ผลิโกมล

บทคัดย่อ

ได้ทดสอบการก่อโรคของ Penicillium digitatum MSCMU 2114 ซึ่งแยกได้จากผลส้ม ที่เป็นโรคเน่าราสีเขียวในผลส้มที่สมบูรณ์ พบว่าสามารถทำให้เกิดโรคเน่าราสีเขียวบนผิวส้มได้ เมื่อนำ Bacillus subtilis PP-10 มาเพาะเลี้ยงในอาหารเหลวไกตินที่มีเปลือกกุ้งเป็นส่วนประกอบ เป็นเวลา 48 ชั่วโมง และทดสอบความเป็นเชื้อปฏิปักษ์ต่อ P. digitatum MSCMU 2114 ค้วยวิธี poisonous food พบว่า cell suspension ของ B. subtilis PP-10 สามารถยับยั้ง การเจริญเติบโตของ P. digitatum MSCMU 2114 ได้ 100% จากการทดสอบคุณสมบัติ บางประการของ cell suspension พบว่า มีค่า exochitinase activity เท่ากับ 0.067 U/ml, specific activity เท่ากับ 0.018 U/mg protein และมีค่า β-1,3-glucanase activity เท่ากับ 0.011 U/ml, specific activity เท่ากับ 0.003 U/mg protein เมื่อนำ cell suspension ไปต้มใน น้ำเดือด พบว่าประสิทธิภาพของการยับยั้งลดลงเมื่อด้มตั้งแต่ 10 นาทีขึ้นไป ปริมาณน้ำตาล glucose ที่เติมลงในอาหารเหลวไกติน ตั้งแต่ 10% ขึ้นไป ไม่มีผลต่อการยับยั้ง P. digitatum MSCMU 2114 เมื่อทดสอบด้วยวิธี disc diffusion

จากการนำผลส้มสายพันธุ์สายน้ำผึ้งที่ทำให้เกิดแผลชุบใน cell suspension ของ *B. subtilis* PP-10 ก่อนการปลูกเชื้อรา *P. digitatum* MSCMU 2114 ที่แผลบนผิวส้ม พบว่าสามารถ ป้องกันการลุกลามของเชื้อราบริเวณบาดแผลบนผิวส้มใค้ 60% เป็นเวลานาน 12 วัน และ สามารถยับยั้งไม่ให้เกิดอาการของโรคเน่าราสีเขียวได้เป็นเวลานาน 5 วัน แต่เมื่อนำผลส้มไป

ปลูกเชื้อราก่อนแล้วนำไปชุบ cell suspension ของ B. subtilis PP-10 พบว่าไม่สามารถกำจัด เชื้อราก่อโรคได้ จากการศึกษาความเป็นพิษของ culture filtrate จาก B. subtilis PP-10 ต่อเซลล์ African green monkey kidney พบว่ามีค่า IC_{50} เท่ากับ 5% และทดสอบฤทธิ์ ต้านมะเร็งต่อเซลล์ KB- oral cavity cancer พบว่าไม่มีผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Antifungal Activity of *Bacillus subtilis* PP-10 Suspension

to Control Penicillium digitatum MSCMU 2114

Author Miss Kulyasalin Boontiwa

Degree Master of Science (Biology)

Thesis Advisor Associate Professor Abhinya Plikomol

Abstract

Penicillium digitatum MSCMU 2114 isolated from oranges infected with green mold rot was tested for its pathogenicity on the healthy orange fruits. It was found that the fungus was able to cause green mold rot on the orange peel. When the suspension of *Bacillus subtilis* PP-10 grown in the medium containing shrimp shell waste chitin for 48 hours was tested for its antagonistic activity against *P. digitatum* MSCMU 2114 by poisonous food method, it was found that the suspension gave 100% inhibition towards *P. digitatum* MSCMU 2114. The exochitinase activity was 0.067 U/ml; specific activity was 0.018 U/mg protein. The endochitinase activity was 0.193 U/ml; specific activity was 0.051 U/mg protein and the β-1,3-glucanase activity was 0.011 U/ml; specific activity was 0.003 U/mg protein. The inhibitory activity gradually decreased with the increase in heating time in boiling water over 10 minutes. Addition of over 10% glucose in the chitin broth had no effect on the inhibitory activity against *P. digitatum* MSCMU 2114 when tested with disc diffusion method

Dipping Sweet Honey oranges in the *B. subtilis* PP-10 suspension 48 hours prior to inoculation with *P. digitatum* MSCMU 2114, was able to protect the mold spreading on the orange skin by 60% for 12 days and inhibit the green mold rot

symptom for 5 days. However, inoculation of the fungi before dipping in the bacterial suspension could not eliminate *P. digitatum* MSCMU 2114. The culture filtrate of *B. subtilis* PP-10 was determined for its tocixity against African green monkey kidney cells, 5% IC₅₀ was observed but there was no anti-cancer activity on KB-oral cavity cancer cells.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved